

CargoNet AS Tilsynsmøte

Risikovurderinger, strekningsbeskrivelser og opplæring

TILSYNSRAPPORT NR. 2015-47

1	Bakgrunn og mål	3
2	Konklusjon.....	3
3	Avvik.....	4
4	Observasjoner	4
5	Andre forhold.....	4
6	Om tilsynet	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Gjennomføring	5
6.3	Omfang	5
6.4	Kriterier.....	5
6.5	Om avvik og observasjoner.....	5
6.6	Tilsynsrapport.....	5
6.7	Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk	6
6.8	Tilbakemeldinger etter tilsyn	6
	Vedlegg 1 - Hjemmelstekster	7

1 Bakgrunn og mål

CargoNet AS har sikkerhetssertifikat del a og del b for å drive med godstrafikk på hele det nasjonale jernbanenettet i medhold av jernbaneforskriften.

Tilsynet hadde som mål å avklare hvorvidt CargoNet AS gjennomfører sin virksomhet i samsvar med jernbanelovgivningen. Tilsynet dekket opplæring av førere for kjøring på Solørbanen med spesiell vekt på formidling av risiko, strekningsopplæring og bestemmelser for lasting. Det ble ikke gjort en tilstrekkelig gjennomgang av CargoNet AS sin strekningsbeskrivelse for Solørbanen til at tilsynet kunne konkludere.

Tilsynet ble gjennomført på bakgrunn av opplysninger i forbindelse med pålegg om innsendelse av opplysninger vedrørende kjøring av flistog på Solørbanen. Tilsynet ble gjennomført som et tilsynsmøte.

2 Konklusjon

CargoNet AS har rutiner for periodisk prøving av førernes kompetanse når det gjelder Solørbanen. Det er uklart om CargoNet AS sin strekningsbeskrivelse er tilstrekkelig dekkende som underlag for førernes strekningskompetanse, i tillegg til jernbaneverkets strekningsbeskrivelse.

CargoNet AS sine interne bestemmelser for vurdering av risiko sikrer ikke at farer og erfaringer blir identifisert, ivaretatt og vurdert på en enhetlig måte i organisasjonen.

Det ble også funnet enkelte mangler i formidlingen av krav til lasting av flis til operativt personell.

Rapportdato: 02.02.2016

Erik Ø. Reiersøl-Johnsen

Direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Geir-Rune Samstad

Revisjonsleder

3 Avvik

Avvik 1

Risikovurderingene planlegges og gjennomføres ikke på en enhetlig måte i alle deler av CargoNets organisasjon

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 6-1 første ledd

Tilsynsbevis:

1. CargoNet har ikke en metode for vurdering av risiko som sikrer at farer identifiseres og risiko vurderes på en enhetlig måte i organisasjonen. Det er opp til de ulike delene av organisasjonene selv å identifisere og vurdere de enkelte farene.

Avvik 2

Bestemmelser for lastning av flis er ikke formidlet, gjort tilgjengelig og kjent.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 3-2 første ledd

Tilsynsbevis:

1. De lastebestemmelsene som er formidlet til operativt personell inneholder ingen beskrivelser av lastning av flis.

Merknad: Under tilsynet fant CargoNet en overordnet bestemmelse som også omtalte lastning av flis. Men denne interne bestemmelsen har ikke inngått i de bestemmelsene som er formidlet til operativt personell i forbindelse med lastning.

Merknad 2: CargoNet har i e-post datert 14.12.2015 beskrevet at det er kommunisert til berørte parter at opplasting av flis ikke skal være høyere enn øvre kant på kassene.

4 Observasjoner

Det ble ikke avdekket observasjoner under tilsynsmøtet.

5 Andre forhold

Det var ikke tilstrekkelig tid under tilsynsmøtet til å få gjennomgått bakgrunnen for CargoNets strekningsbeskrivelse for Solørbanen. Tilsynet ønsket å undersøke eventuell sammenheng mellom CargoNet AS's egen vurdering av risiko ved kjøring på Solørbanen og den strekningsopplæringen som gis til førerne. Den dokumentasjonen som ble lagt fram ved dette tilsynet kunne ikke i tilstrekkelig grad sannsynliggjøre sammenhengen mellom CargoNets risikovurderinger og strekningsbeskrivelsene.

Dette forholdet vil kunne være aktuelt å se nærmere på i framtidige tilsyn, for alle strekninger som CargoNet kjører på.

6 Om tilsynet

6.1 Administrative data

Rapport nr.:	2015-47
Saksnr.:	15/1109
Virksomhet:	CargoNet AS
Kontaktperson:	Lars Fredrik Andersen
Tilsynslag:	Geir-Rune Samstad, revisjonsleder
	Kåre Bøklepp, fagrevisor sikkerhetsstyring
	Ewa Nordling, fagekspert togframføring

6.2 Gjennomføring

Virksomheten har gitt nødvendig tilgang til dokumenter og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring. Tilsynsmøtet ble gjennomført 2.12.2015 hos CargoNet AS.

6.3 Omfang

Tilsynet er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid hos CargoNet AS. Den omfattet CargoNet AS's vurdering av risiko, strekningsbeskrivelser og opplæring av førere for Solørbanen

Tilsynet klarte ikke å avklare hvorvidt CargoNet AS's strekningsbeskrivelser for Solørbanen er dekkende som supplement til Jernbaneverkets beskrivelser av strekningen.

6.4 Kriterier

Tilsynskriteriene er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: <http://www.sjt.no/no/Lover-og-forskrifter/>.

6.5 Om avvik og observasjoner

Tilsyn er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe objektive bevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller revisjonskriteriene. Tilsynsbevisene vil være grunnlaget for revisjonsfunnene. Statens jernbanetilsyn grupperer funnene i avvik og observasjoner.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov.

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

Vi forventer at virksomheten vurderer observasjoner og håndterer disse slik at de ikke utvikler seg til/bidrar til avvik.

6.6 Tilsynsrapport

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket, og de observasjoner som er registrert gjennom tilsynsmøtet.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsyn er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

6.7 Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel at virksomheten innen en tidsfrist identifiserer årsaken til avvikene, iverksetter tiltak både for å fjerne avvikene og årsakene til disse og å evaluere effekten av gjennomførte tiltak. Pålegg gis i et oversendelsesbrev der denne rapport følger som vedlegg.

På tilsynets hjemmeside er det gitt nærmere beskrivelse av tilsynets [oppfølgingsprosess](#) og veiledning om [avviksoppfølging](#)

Tilsynet kategoriserer ikke avvik i forhold til alvorlighetsgrad. Virksomheten må selv vurdere alvorlighetsgrad og eventuelt behov for å prioritere gjennomføring av tiltak raskere enn frister tilsynet setter.

Der vi avdekker vesentlige mangler, vil vi vurdere å pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller trekke sikkerhetssertifikatet/tillatelsen tilbake. Vår hjemmeside gir mer informasjon om [sanksjonsmiddelbruk](#).

6.8 Tilbakemeldinger etter tilsyn

Via nettsidene våre kan dere gi synspunkter om revisjoner og andre tilsynsaktiviteter. Statens jernbanetilsyn skal bidra til at sikkerheten på jernbanen blir tilstrekkelig god. Revisjoner og andre tilsynsaktiviteter er et viktig virkemiddel. Arbeidet krever mye personell og tid både fra oss og dem vi fører tilsyn med. Derfor er det viktig at tilsyn gjennomføres mest mulig effektivt og etter hensikten. For å bli stadig bedre ønsker vi synspunkter på arbeidet vi utfører. Tilbakemeldinger kan gis via nettsidene på: [Statens jernbanetilsyn - Tilbakemeldinger etter tilsyn](#).

Vedlegg 1 - Hjemmelstekster

Avvik 1

Sikkerhetsstyringsforskriften § 6-1. Risikovurderinger

Jernbaneverksamheten skal planlegge og gjennomføre de risikovurderinger som er nødvendige for å fastslå om driften av virksomheten er innenfor akseptabel risiko. Risikovurderingene skal planlegges og gjennomføres på en systematisk og koordinert måte gjennom alle virksomhetsfaser.

Det skal fremgå hva som er formålet med de enkelte risikovurderinger samt hvilke forutsetninger og avgrensninger som ligger til grunn.

Risikovurderinger skal gjennomføres i henhold til anerkjente og hensiktsmessige metoder.

Fareidentifiseringen som inngår i risikovurderingen skal være på et tilstrekkelig detaljert nivå.

Ved behov skal det utføres sensitivitetsvurdering for å fastslå om risikovurderingen er tilstrekkelig robust.

Ved vesentlige endringer skal felles metode for risikovurderinger regulert i forskrift 12. mars 2010 nr. 401 om gjennomføring av kommisjonsforordning (EF) nr. 352/2009 om innføring av felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger i henhold til artikkel 6. pkt. 3a i direktiv 2004/49/EF (forskrift om felles sikkerhetsmetode for risikovurderinger) benyttes i den grad forskriften selv bestemmer.

Avvik 2

Sikkerhetsstyringsforskriften § 3-2. Dokumentasjon

Sikkerhetsstyringssystemet skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal gjøres tilgjengelig og kjent på en hensiktsmessig måte for alt personell med behov for slik tilgang.

Jernbaneverksamheten skal ha en oppdatert oversikt over alle bestemmelser i sikkerhetsstyringssystemet der blant annet status for gyldighet for bestemmelsene er angitt.

Dokumentasjonen skal være styrt og sporbar. Jernbaneverksamheten skal ha bestemmelser om styring og kontroll av dokumenter som inngår i sikkerhetsstyringssystemet.